

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Патоморфологія тварин»

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень ступеня вищої освіти доктор філософії
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	211 Ветеринарна медицина ОПП Ветеринарна медицина
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Трудомісткість	120 годин, 4 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет ветеринарної медицини, кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин
Контактні дані розробника(ів)	Омельченко Ганна, кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент, anna.omelchenko@pdau.edu.ua, +380991947882, https://www.pdau.edu.ua/people/omelchenko-ganna-oleksiyivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	є засвоєння знань з морфологічних і патологічних змін в органах і тканинах тварин при різних бактеріальних і вірусних хворобах.
Компетентності	<p><i>загальні:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність розв’язувати комплексні проблеми у галузі ветеринарної медицини на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності; – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. <p><i>спеціальні:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері ветеринарної медицини, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень з дотриманням вимог професійної етики. – здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання з ветеринарної медицини та дотичних до неї напрямів. – здатність визначати комплекс необхідних сучасних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик, а також розуміти призначення та застосовувати необхідне професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення досліджень стану здоров’я та благополуччя тварин різних видів і класів, біологічних субстратів, судово-ветеринарної експертизи, гарантування безпечності та якості харчових

	продуктів, тощо відповідно до обраного напрямку та поставленої мети.
Результати навчання	<p>– мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.</p> <p>– визначати та застосовувати комплекс необхідних сучасних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик, професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення досліджень стану здоров'я та благополуччя тварин різних видів і класів; розуміти логічну послідовність дій під час проведення судово-ветеринарної експертизи та вміти оформляти відповідну документацію; гарантувати безпечність та якість харчових продуктів, кормів; забезпечувати контроль і обіг побічних продуктів тваринного походження та різних біологічних субстратів тощо відповідно до обраного напрямку дослідження та поставленої мети.</p>
Методи навчання	<p><i>Словесні методи:</i> лекція; бесіда.</p> <p><i>Наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування.</p> <p><i>Практичні методи:</i> лабораторні роботи.</p> <p><i>За логікою:</i> узагальнення; конкретизація.</p> <p><i>Творчий:</i> створення нового, оригінального.</p> <p><i>Дослідницький:</i> студенти виконують пошукові дії.</p> <p><i>Методи самостійної роботи вдома:</i> завдання самостійної роботи.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Патоморфологія бактеріальних хвороб, спільних для всіх чи декількох видів тварин.</p> <p>Тема 2. Патоморфологія бактеріальних хвороб жуйних.</p> <p>Тема 3. Патоморфологія бактеріальних хвороб свиней.</p> <p>Тема 4. Патоморфологія бактеріальних хвороб птиці.</p> <p>Тема 5. Патоморфологія вірусних хвороб, спільних для всіх чи декількох видів тварин.</p> <p>Тема 6. Патоморфологія вірусних хвороб жуйних.</p> <p>Тема 7. Патоморфологія вірусних хвороб свиней.</p> <p>Тема 8. Патоморфологія вірусних хвороб однокопитних.</p> <p>Тема 9. Патоморфологія вірусних хвороб дрібних тварин</p> <p>Тема 10. Патоморфологія вірусних хвороб птиці.</p> <p>Тема 11. Патоморфологія повільних вірусних і та пріонних інфекцій.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p><i>Поточний:</i> опитування; контрольне опитування; виконання лабораторних робіт та їх захист; виконання завдань самостійної роботи (презентації).</p> <p><i>Семестровий:</i> залік</p>
Політика навчальної дисципліни	Викладання навчальної дисципліни «Патоморфологія тварин» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському

державному аграрному університеті». Навчальна дисципліна "Патоморфологія тварин" спеціальності 211 "Ветеринарна медицина" вивчається у третьому семестрі другого року навчання.

Дисципліна включає лекції та лабораторні заняття. Під час читання лекції доцент науково обґрунтовує, послідовно і систематизовано викладає певні наукові проблеми теми навчального предмету, ілюструє за необхідністю наочно. Лекція завжди слугує підґрунтям для поглиблення і систематизації знань, які набуваються в процесі навчальної роботи. На лабораторному занятті викладач організовує детальний розгляд теоретичних питань теми і формує їх бачення щодо практичного застосування у майбутній фаховій науковій діяльності. Для проведення лабораторних занять колективом кафедри створено методичні розробки для викладачів і методичні вказівки для здобувачів наукового ступеня магістра щодо підготовки і роботи на занятті.

Самостійна позааудиторна робота при вивченні навчальної дисципліни «Патоморфологія тварин» полягає у підготовці до аудиторних занять, що є основним способом оволодіння навчальним матеріалом. Засвоєння тем контролюється на лабораторних заняттях відповідно до конкретних цілей шляхом усного опитування на основі вирішення конкретних прикладних задач. Відвідування аудиторних занять є обов'язковим, пропущені заняття підлягають відпрацюванню. Процедура відпрацювання залежить від причин пропуску – поважна чи неповажна. Підтвердженням поважної причини служить: довідка видана лікарем; якщо здобувач не пред'являє даних документів, то причина пропуску вважається неповажною. Для відпрацювання лекції здобувач зобов'язаний представити лектору:

- якщо лекція пропущена з поважної причини – конспект лекції, написаний на підставі плану пропущеного лекційного заняття;

- якщо лекція пропущена з неповажної причини – конспект лекції з обов'язковим опитуванням.

Відпрацювання пропущених лабораторних занять:

- з поважної причини заняття мають бути відпрацьовані упродовж 1 місяця в індивідуальному порядку з наданням відповідної довідки.

- з неповажної причини повинні бути відпрацьовані впродовж 2 тижнів.

Відпрацювання відбуваються на кафедрі згідно графіку шляхом усного опитування із пропущеної теми. При вивченні навчальної дисципліни "Патоморфологія тварин" передбачено використання дистанційних технологій.

Здобувач повинен уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Дотримання академічної

добросовісності здобувачем передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної добросовісності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше публікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

Під час перебування на кафедрі здобувачі повинні:

- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, протипожежної безпеки та техніки безпеки;
- дотримуватись ділового стилю одягу спеціаліста-професіонала, предмети одягу повинні бути чистими та випрасуваними;
- підтримувати порядок в аудиторіях та навчальних приміщеннях;
- дбайливо та охайно ставитись до майна (меблів, обладнання, технічного оснащення);
- не виносити без дозволу речі та обладнання з навчальних кімнат кафедри, а в разі умисного пошкодження – компенсувати їх вартість в порядку, визначеному чинним законодавством;
- не допускати протиправних дій, аморальних вчинків.

Здобувачу забороняється:

- порушувати графік навчального процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану без поважних причин;
- запізнюватися та пропускати заняття без поважних

	<p>причин.</p> <ul style="list-style-type: none"> - протягом заняття виходити з аудиторії без дозволу викладача; - користуватись під час занять мобільним телефоном і іншими засобами зв'язку та отримання інформації без дозволу викладача; - займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших здобувачів та заважати викладачу; - використовувати медичну форму та окремі її елементи, що не відповідають санітарно-гігієнічним вимогам; - вручати викладачам будь-які матеріальні цінності за виконання або невиконання ними певних дій стосовно здобувача з використанням своєї посади; - у приміщеннях корпусу і прилеглий території заборонено палити; - вчиняти аморальні дії, які принижують людську гідність, вживати ненормативну лексику; - вчиняти протиправні дії та здійснювати будь-які дії, що можуть створити умови, небезпечні для здоров'я та/або життя оточуючих.
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>«Анатомія свійських тварин», «Патологічна анатомія та розтин», «Патологічна фізіологія».</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Урбанович П. П. Патологічна анатомія тварин. // П. П. Урбанович, М. К. Потоцький, І. І. Гевкан та ін. / Навчальний посібник / Київ. Ветінформ, 2008. 879 с. 2. Патологічна анатомія тварин. Частина 1: Підручник / Б. В. Борисевич, В. В. Лісова, К. А. Чумаков. Київ: Аграр Медіа Груп, 2020. 418 с. 3. Патологічна анатомія тварин. Частина 2: Підручник / Б. В. Борисевич, В. В. Лісова, К. А. Чумаков. Київ: Аграр Медіа Груп, 2020. 449 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Борисевич Б. В. Показчик патолого-анатомічних термінів /Б. В. Борисевич, М. В. Скрипка, В. В. Лісова / Полтава-Київ, 2011. 124 с. 2. Зон Г. А. Патологічна анатомія паразитарних хвороб тварин / Г. А. Зон / Суми, 2005. 226 с. 3. Навчальний посібник «Тварина-людина: смертельна естафета». Міланко О. Я., Фотіна Т. І., Кассіч В. Ю., Міланко Г. О., Авраменко Н. О., Міланко О. О. /Навчальний посібник. 358 с. 4. Навчальний посібник «Орнітоз (питання етіології, патогенезу, діагностики, профілактики)». Авраменко Н. О., Омельченко Г. О., Міланко О. О., Авраменко О. А. Суми. РВВ СНАУ. 2011. 73 с. 5. Навчальний посібник «Пріони і пріонні інфекції» Автори: Авраменко Н. О., Омельченко Г. О., Міланко О. О. Навчальний посібник. Суми. РВВ СНАУ. 2012. 46 с. 6. Омельченко Г. О., Авраменко Н. О., Дмитренко

Н. І. Патоморфологічні зміни при бабезіозі собак /Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми репродуктології корів: нові тенденції», присвяченої пам'яті кандидата ветеринарних наук, доцента, Заслуженого працівника ветеринарної медицини України, історика та організатора ветеринарної медицини Полтавської області і України, одного із засновників ФВМ ПДАА, Начальника Головного Управління ветеринарної медицини у Полтавській області (13.05.1992-07.03.2016) Аранчія Сергія Васильовича (1-4 червня 2021 року).

7. Омельченко Г. О., Авраменко Н. О., Волосовець В. Ю., Волосовець Н. Ю., Гоголь О. М. Окремі аспекти діагностики і лікування у собак алопеції Х. Вісник ПДАА. 2021. № 4. С. 201–206.

8. Скрипка М. В. Атлас патологічної морфології тварин / М. В. Скрипка, І. І. Панікар, Н. Б. Колич / МОН Молодь спорту України / Полтава, 2012. 89 с.

9. HANNA O. OMELCHENKO, NATALIA O. AVRAMENKO, SIERGIEJ M. KULYNYCH, ANATOLIJ A. POLISHCHUK, MAKSYM O. PETRENKO, PAWEŁ S. SYSA, GRZEGORZ J. WOŹNIAKOWSKI. Rabies virus spread in central and north-eastern regions of Ukraine. Med. Weter. 78 (1), 36-43, 2022.

10. Omelchenko, H.; Avramenko, N.O.; Petrenko, M.O.; Wojciechowski, J.; Pejsak, Z.; Woźniakowski, G. Ten Years of African Swine Fever in Ukraine: An Endemic Form of the Disease in the Wild Boar Population as a Threat to Domestic Pig Production. Pathogens 2022, 11, 1459. <https://doi.org/10.3390/pathogens11121459>.

Інформаційні ресурси

1. <http://library.med.utah.edu/WebPath/webpath.html>

2. <http://www.webpathology.com/>

3. <https://www.geisingermedicallabs.com/lab/resources.shtml>

4. www.iso.org – сайт (ISO);

5. <http://www.who.int/en/> - сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ);

6. сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (Міжнародне епізоотичне бюро – МЕБ);

7. <http://www.oie.int/>

8. E-mail: patgral@vet.unne.edu.ar. Atlas de Patologia General y Sistemática Veterinaria. 2006. Facultad de Ciencias Veterinarias de la Universidad Nacional del Nordeste (UNNE) Sargento Cabral 21393400 Corrientes, Argentina.

Рік введення

2024

